

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

การหายใจแบบโยคะ

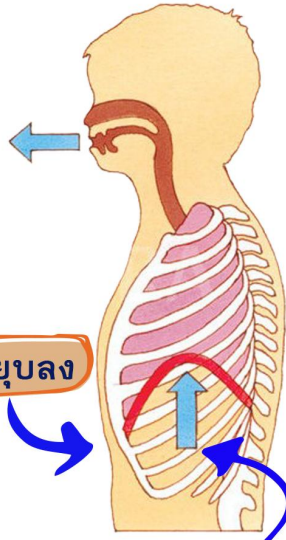
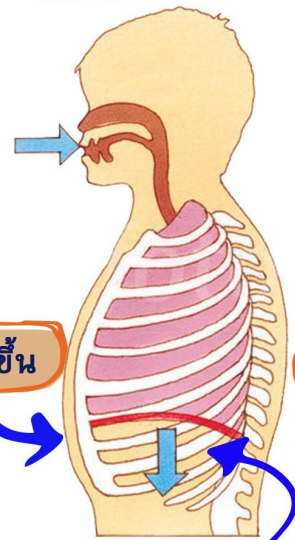
วิธีปฏิบัติ

หายใจเข้าช้า ๆ ลึก ๆ
 ลากลมหายใจยาว ๆ
 และท้องพองขึ้น
 การหายใจออกก็เช่นกัน
 ให้ปล่อยลมหายใจออกยาว ๆ ช้า ๆ
 และท้องยุบลง
 ดังภาพ ให้สังเกตว่าเวลาหายใจเข้า
 กระบังลมจะลดตัวลง
 และหายใจออก
 กระบังลมจะลอยสูงขึ้น
 ทำให้ลมเข้าปอดได้มาก
 ควรฝึกตอนท้องว่าง

หายใจเข้า

หายใจออก

ท้องพองขึ้น

ท้องยุบลง

กระบังลมลดตัว

กระบังลมลอยตัว

ประโยชน์

- 1 ทำให้ปอดขยายตัวเต็มที่ ช่วยทำความสะอาดทางเดินหายใจ กระตุ้นให้เกิดการไหลเวียนโลหิต
- 2 การหายใจเป็นส่วนสัมพันธ์ ระหว่างกายกับจิต ทำให้สามารถเข้าสมาธิได้ดีขึ้น และผลพลอยได้ก็คือบำบัดโรคเรื้อรัง

Tips

การปวดเมื่อย
 ในระหว่างการเจริญสมาธิ
 สามารถบรรเทาได้
 ด้วยโยคะสนะ

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง
 กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

กองการแพทย์ทางเลือก

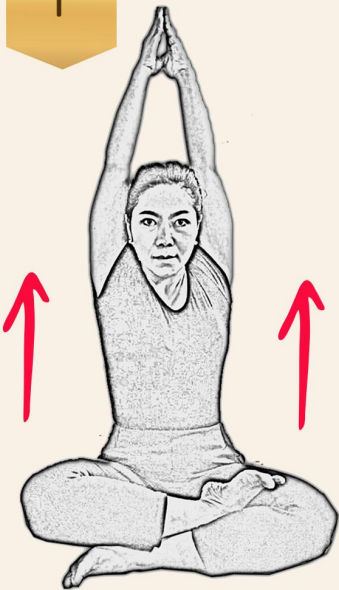
ท่าดอกบัว

วิธีปฏิบัติ

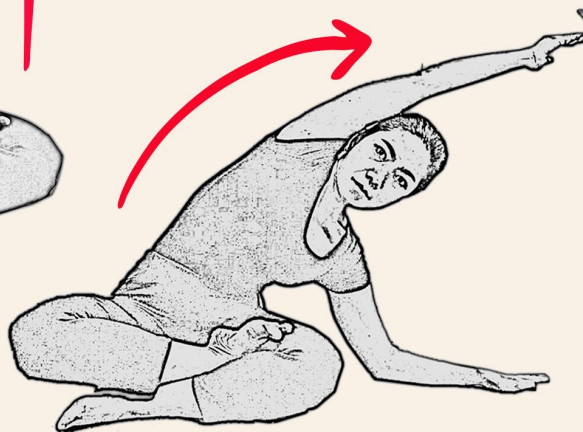
นั่งขัดสมาธิ หลังเหยียดตรง

หายใจเข้ายกมือทั้ง 2 ข้างเหนือศีรษะ หายใจออก
วางศอกขวาทางด้านข้างลำตัว ดันแขนซ้ายมาทางขวา
เอียงลำตัวให้มากที่สุด พักไว้สักครู่
หายใจเข้าออกปกติ แล้วกลับมาท่าเดิม
ทำสลับกัน ซ้าย-ขวา

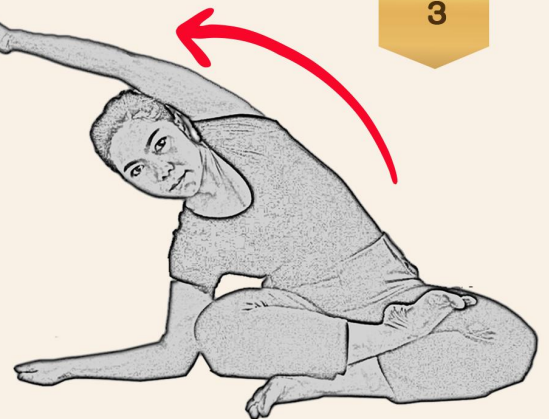
1

2

3

ประโยชน์

บริหารกล้ามเนื้อข้างลำตัว หลัง เอว และต้นแขน
บรรเทาอาการปวดเมื่อยบริเวณหลัง และไหล่

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

กองการแพทย์ทางเลือก

www.thaicam.go.th

0 2591 7007

จัดทำโดย : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

กองการแพทย์ทางเลือก

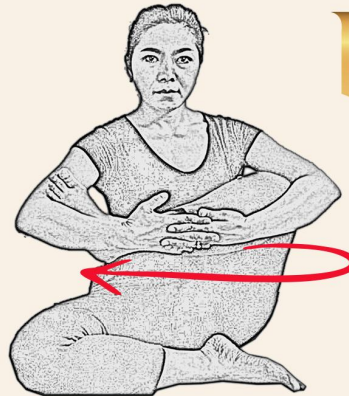
ท่าอัมลุก

วิธีปฏิบัติ

นั่งตัวตรง งอเข่าทั้งสองข้าง มือขวาจับเท้าขวาขึ้น
มือทั้งสองข้างซ้อนมาประคองขาขวาไว้
แล้วโยกซ้าย - ขวา ทำสลับกัน ซ้าย - ขวา

1

2

ประโยชน์

บริหารต้นขา สะโพก แก้ปวดต้นขา

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

กองการแพทย์ทางเลือก

ท่าหน้าวัว

วิธีปฏิบัติ

นั่งให้เข่าขวา และหลังเท้าขวาติดพื้น
 ยกเข่าซ้ายชิดเข่าขวา
 แล้วหย่อนก้นลงนั่งระหว่างเท้าทั้งสองข้าง
 ขณะหายใจเข้าให้ยกมือขวา แล้วงอศอก มือขวาแนบกับหลัง
 มือซ้ายไปจับกับมือขวา (หรือมือซ้ายจับที่ศอกขวา)
 ค้างไว้สักครู่ ทำสลับข้างซ้าย - ขวา

ประโยชน์

ลดอาการปวดต้นคอ
 ปวดหลัง

1

2

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

กองการแพทย์ทางเลือก

ท่าบิดตัว

วิธีปฏิบัติ

นั่งตัวตรงเหยียดขา งอเข่าขวา
วางเท้าขวาลงด้านข้างของเข่าซ้าย
ข้อศอกซ้ายขัดเข้าไว้ มือจับข้อเท้าขวา
หรือฝ่าเท้าไว้ หายใจเข้า ยกแขนขวาขึ้น
ด้านหน้าระดับสายตา หายใจออก
วาดฝ่ามือมาด้านหลัง หลังมือวางลงบนพื้น
บิดลำตัว คอ และใบหน้าไปด้านหลัง
ค้างไว้ 10 วินาที ปฏิบัติสลับข้างกัน 3 ครั้ง

1

ประโยชน์

ช่วยให้กระดูกสันหลังอยู่ในแนวเส้นตรง
บรรเทาปวดหลัง ปวดเอว

2

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง
กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

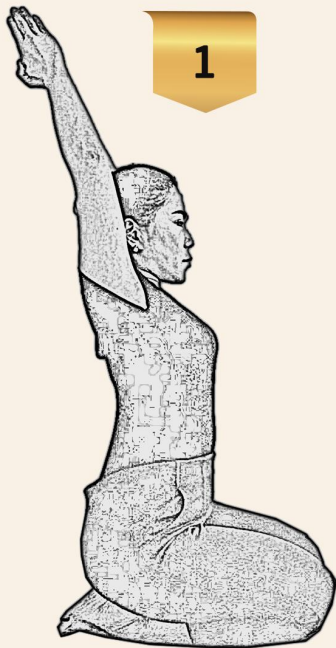
กองการแพทย์ทางเลือก

ท่าเด็ก

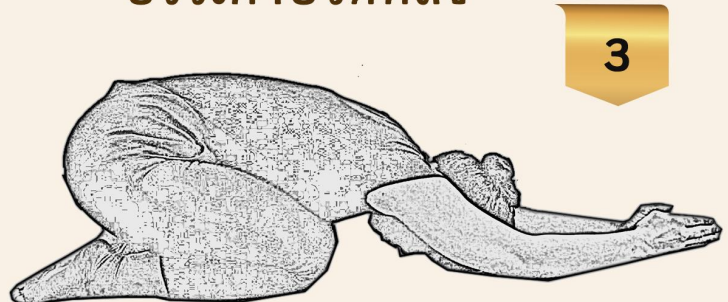
วิธีปฏิบัติ

นั่งบนส้นเท้ากางเข่าให้รู้สึกสบาย
หายใจเข้าลึก ๆ หายใจออกช้า ๆ
ก้มหน้าให้ผ่อนคลายในท่าที่สบายที่สุด
แขนทั้งสองวางที่เหนือศีรษะหรือข้างลำตัว
หายใจเข้าออกปกติ สติกำหนดรู้
อาการพอง-ยุบของท้องที่กระทบต้นขา

ประโยชน์

ช่วยให้เกิดความผ่อนคลาย
กระชุ่มกระชวย
บรรเทาปวดหลัง

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

กองการแพทย์ทางเลือก

www.thaicam.go.th

0 2591 7007

จัดทำโดย : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

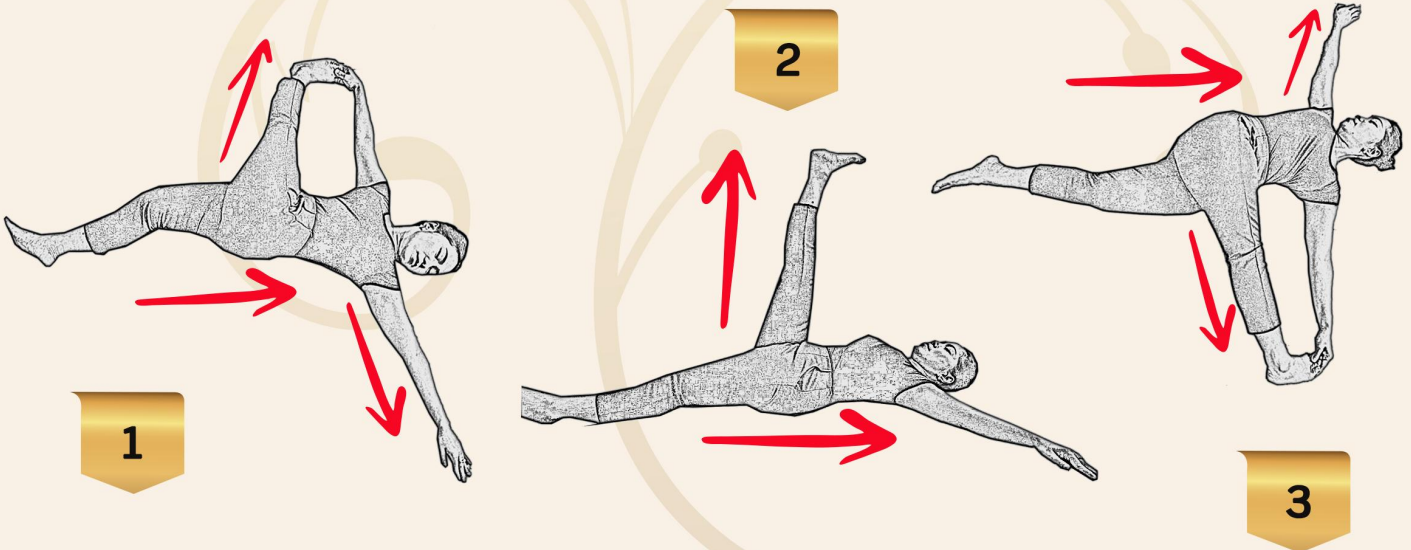
กองการแพทย์ทางเลือก

ท่าพระวันมุตาสนะ แบบนาฏราช

วิธีปฏิบัติ

นอนหงายราบกับพื้น กางแขนทั้งสองออกระดับไหล่ ฝ่ามือคว่ำ หายใจเข้ายกขาขวาขึ้น หายใจออกวางขาขวาลง แขนพาด้านซ้าย ใบหน้าหันมาทางด้านขวา ค้างไว้ในท่านี้ หายใจเข้าและออกปกติ แล้วทำสลับข้างกัน

ประโยชน์

ช่วยบรรเทาอาการท้องผูก ช่วยขับลม
บรรเทาอาการปวดหลังปวดเอว

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

กองการแพทย์ทางเลือก

www.thaicam.go.th

0 2591 7007

จัดทำโดย : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

กองการแพทย์ทางเลือก

ท่ายกเท้า

❁ วิธีปฏิบัติ ❁

นอนราบกับพื้น เท้าชิดกัน แขนทั้งสองวางไว้ข้างลำตัว
 หายใจเข้ายกขาขวาขึ้นตั้งฉากกับลำตัว ค้างไว้สักครู่
 หายใจออกวางขาขวาลงแนบพื้นเหมือนเดิม ทำสลับกันซ้าย - ขวา
 ต่อมาหายใจเข้ายกขาทั้งสองขึ้นตั้งฉากกับลำตัว เกร็งหน้าท้องค้างไว้สักครู่
 หายใจออก ค่อย ๆ วางขาทั้งสองลงช้า ๆ จาก 90 องศา
 60 องศา 30 องศา แล้ววางลงแตะพื้น ทำซ้ำ 3 ครั้ง

ประโยชน์

“ช่วยให้กล้ามเนื้อหน้าท้องแข็งแรง
 ป้องกันไส้เลื่อน ช่วยขับลมจากลำไส้”

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

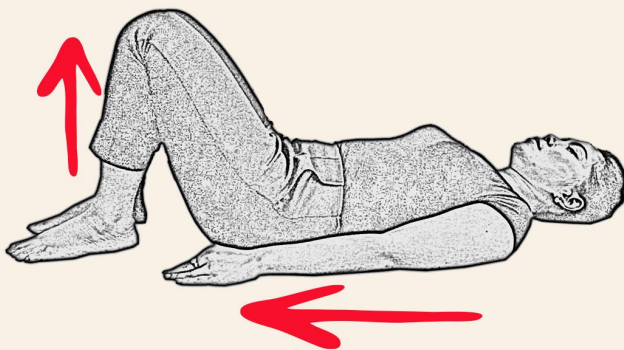
กองการแพทย์ทางเลือก

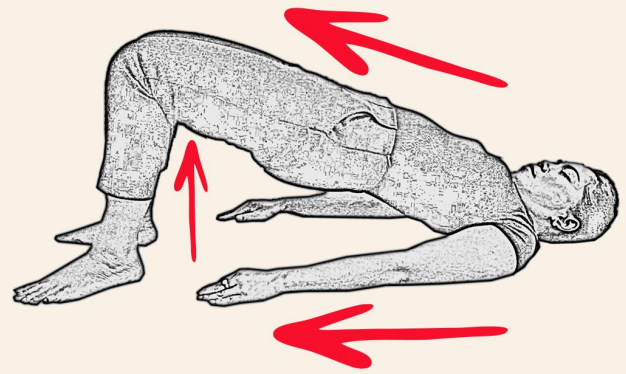
ท่าสะพาน

วิธีปฏิบัติ

นอนหงายราบกับพื้น ชันเข่าและยกสะโพกขึ้น
เอามือยันเอาไว้ แอ่นลำตัวไว้ หายใจเข้าและออกปกติ
ค้างไว้ 10 วินาที

1

2

ประโยชน์

“กระดูกสันหลังจะมีความยืดหยุ่นดี
ช่วยบรรเทาอาการปวดหลัง
ทำให้เลือดไหลเวียนในสมองได้ดี”

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

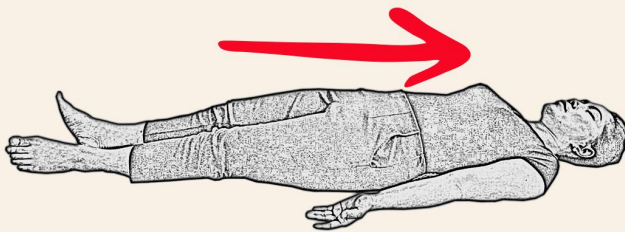
กองการแพทย์ทางเลือก

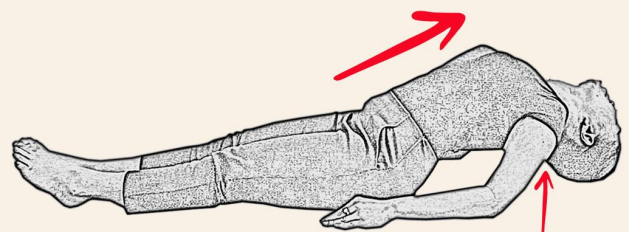
ท่าปลา มัสยาสนะ

วิธีปฏิบัติ

นอนหงายเท้าเหยียด หายใจเข้าเต็มที่ หายใจออกค่อย ๆ
 เอนตัวไปทางด้านหลัง โดยใช้ข้อศอกยันพื้นใช้ศีรษะตั้งกับพื้น
 แอ่นหน้าอกขึ้น วางมือทั้งสองข้างขา ข้อศอกยันพื้นไว้
 ค้างไว้ 10 วินาที หายใจเข้าและออกปกติ
 จากนั้นวางไหล่ลงกับพื้น เหยียดขาทั้งสอง พักสักครู่ ทำ 2 รอบ

1

2

ประโยชน์

ช่วยเพิ่มการไหลเวียนโลหิตมาที่ทรวงอก
 สมอง คอ ปอด จมูก หู ช่วยขับลมในลำไส้

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

ชุด โยคะเพื่อการเจริญสมาธิ

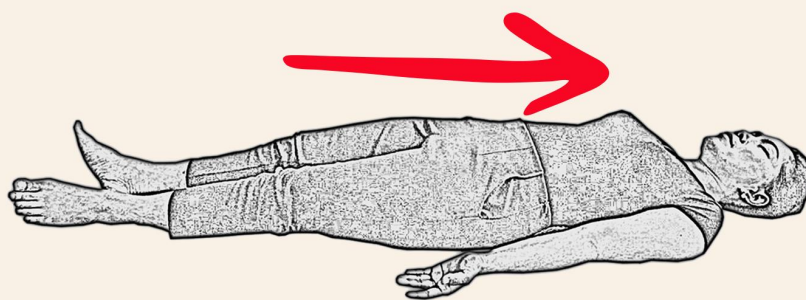
กองการแพทย์ทางเลือก

ทำสวสนะ

วิธีปฏิบัติ

นอนหงาย ทิ้งน้ำหนักตัวลงกับพื้น
ขาทั้งสองข้างแยกออกจากกันเล็กน้อย
แขนทั้งสองวางไว้ห่างจากลำตัวเล็กน้อย
ทิ้งน้ำหนักตัวลงกับพื้น หายใจเข้า-ออกช้าๆ
ดูอาการเคลื่อนไหวของหน้าท้องหรือหน้าอกตลอดเวลา

ประโยชน์

“ช่วยให้ร่างกายอ่อนคลายได้มาก”

ที่มา : โยคะบำบัดสำหรับโรคเรื้อรัง กองการแพทย์ทางเลือก

